

Европейски съюз

Оперативна програма
„Развитие на човешките ресурси” 2007-2013
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Европейски социален фонд

Схема BG051PO001-4.3.04 „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на висшето образование”

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Инвестира във вашето бъдеще!

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Утвърждавам,
Декан:.....

Сигнатура: SM 547
Дисциплина: **МЕТОДИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА МАСОВИТЕ КОМУНИКАЦИИ**
Приета: Протокол №1 от 1.10.2014 г.
Преподаватели: гл.ас. д-р Мария Манева

АНОТАЦИЯ

За постигането на каквато и да било научна цел в сферата на масовите комуникации е необходимо да се направи научно изследване, базирано на теоретичен апарат, инструментариум и емпиричен модел. Изследването на масовите комуникации е трансдисциплинарно.

Съдържанието на курса включва теоретична и практико-приложна част.

В курса на обучение ще се фокусира вниманието върху класификацията и същността на методите за изследване на масовите комуникации. Обръща се внимание на двата основни дяла методи - емпирични и херменевтични.

Практическите задачи са свързани със създаването на собствен изследователски модел и инструментариум за изследване на явление, свързано със средствата за масови комуникации. Ще се направят едномерни и двумерни статистически разпределения.

Втората практическа задача е свързана с вторичен анализ на четири представителни изследвания на масовите комуникации. Ще се направят признак-факториални връзки.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основните цели на курса са свързани с усвояването на знания за същността и методите на научното изследване, критериите за научност. Студентите трябва да познават обхвата на изследванията на комуникацията, а също и спецификата в изследванията на масовата комуникация – различни теории на масовата комуникация. Студентите се запознават с основни функции на медийните социологически проучвания и познавателните възможности на медийните изследвания. На теоретично ниво се изграждат знания за класификацията на методите в изследванията на масовата комуникация. Студентите ще познават практическата и теоретично-тълкувателната сфера, които обособяват две големи категории методи: емпирични и херменевтични.

БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

Проект № BG051PO001-4.3.04-003

„Университетски център за електронни форми на дистанционно обучение и услуги при БСУ (УЦДО) – възможност за учене през целия живот”

В курса на обучение ще се формират умения за създаване на модел за изследване на масовите комуникации. Практически ще се изследват конкретни единици. Студентите ще прилагат на практика статистически и качествени методи, с помощта на които ще анализират конкретни явления в медийната сфера. Ще боравят с данни от представителни изследвания и ще се научат да правят признак-факториални връзки. Ще създават модели на емпирично социологическо изследване, данните от което ще обработват с помощта на статистическата програма, предназначена за хуманитарните науки SPSS и Excel.

Като изходни учебни резултати се очаква, студентите да:

1. познават методите на научното изследване, на комуникацията като цяло, на масовата комуникация в частност;
2. да боравят с методите на медийните социологически проучвания, методите и класификацията в изследванията на масовата комуникация;
3. прилагат на практика знанията си за качествени и количествени методи за изследване на масовите комуникации;
4. Да работят с програмата SPSS и Excel – да въвеждат данни, да ги анализират и да визуализират резултати с помощта таблични и графични системи, заложи в програмите.
5. правят модел за изследване на масовите комуникации и модели на емпирично социологическо изследване; да прилагат на практика статистически и качествени методи в изследването на конкретни обществени явления.
6. боравят с данни от представителни изследвания и да правят признак-факториални връзки.

ПРЕДПОСТАВКИ

Научното изследване на масовата комуникация е трансдисциплинарно. Изследването се осъществява от множество науки, всяка от които чрез собствените си методи проучва различни аспекти на ролята, функциите, ефектите, технологичните, икономическите и пр. проблеми на средствата за масова комуникация като институции, на масовокомуникационните практики в областта например на журналистиката, публицистиката, рекламата, пиара, интегрираните маркетингови комуникации и т. н., на масмедийните продукти (текстове), техните създатели и потребители (аудитории). Тази съвкупност от науки оформя научното поле на т. нар. медиалогия (медиазнание) или теория на масовата комуникация. Роля в теоретичното моделиране и в практическото изследване на социалното взаимодействие, осигурявано чрез масмедията, имат дисциплини от сферата на хуманитаристиката, социалните, правните, стопанските и техническите науки.

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

Дистанционно обучение

СТАТУТ И СТРУКТУРА

«Методи за изследване на масовите комуникации» е задължителна учебна дисциплина за всички студенти от Магистърската програма по „Публични комуникации и социална психология“ през първия семестър от обучението им.

Специалност	Статут	Кредити	Дистанционно обучение				Редовно обучение			Задочно обучение		
			прис.	л	с	общо	л	с	общо	л	с	общо
Публични комуникации и социална психология	Задължителна	6										
			12	30	30	60						

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Научно изследване. Критерии за научност. Теоретичен научен апарат. Методи за научно изследване.
2. Изследване на комуникацията.
3. Основни функции на медийните социологически проучвания. Познавателните възможности на медийните изследвания.
4. Класификация на методите в изследванията на масовата комуникация.
5. Херменевтични методи в изследването на масовата комуникация
6. Емпирични изследвания – етапи, видове.
 - 6.1. Въведение в основните статистически методи за анализ.
 - 6.2. Качествени методи.
7. Създаване на модел и инструментариум за изследване на масовите комуникации.
8. Анализ на данни, получени от представителни изследвания.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Поради дистанционната форма на обучение в учебното съдържание на курса се използва комбинираният подход.

Учебното съдържание е обособено в тематични, самостоятелно разработени модулни единици.

1. Материали и ресурси за неприсъствена (самостоятелна) подготовка.

Всяка модулна единица е представена чрез: теоретична част и допълнителни ресурси, които доразвиват, обогатяват и надграждат самостоятелната подготовка на студентите. В Moodle са предоставени материали и ресурси за неприсъствена (самостоятелна) подготовка. Комбинирани са различни основни и допълнителни учебни материали и ресурси, както и електронни тестове, въпроси и задачи за упражнение след всяка тема/модул.

Допълнителните ресурси присъстват под формата на презентации, аудиолекции в mp3-формат, уроци, речници, примерни и тренировъчни електронни тестове и задачи, URL връзки към информационни източници, специализирани сайтове, интерактивни елементи – графики, таблици, схеми и др; виртуална библиотека и електронно хранилище. След всеки въпрос има тестове за проверка на усвоените знания.

С цел по-доброто усвояване на знания след всеки въпрос от конспекта са предоставени задачи за самоподготовка. Предлагат се и препоръчителни източници на информация по темата, както и текстови масиви (христоматия) от известни учени в областта на масовата комуникация, свързани с изучаваната тема.

Практическата част е свързана с предоставяне на попълнени SPSS таблици на представителни изследвания от известни социологически агенции. Даден е и готов модел за изследване на средствата за масова комуникация.

2. Учебни дейности от гледна точка на спецификата на курса.

Планирани са:

- задания за самостоятелна работа в Moodle: работа с литературни източници, разработване на курсова работа, разработване на речник на основните понятия и др., wiki и др.;
- решаване на онлайн тест;
- организиране на консултации чрез чат и форум;
- присъствени занятия;

МЕТОДИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

1. Текущо оценяване в две основни форми:

- курсова работа с обособени структурни елементи в две части – разработени в “Word” и “Excel” формат.
- текуща оценка - решаване на един онлайн тест.

2. Критерии за допускане до изпит. До изпит се допускат студенти, които са:

- посетили 90% от присъствените часове по дисциплината;
- разработили са двете практически задачи под формата на курсова работа;
- минали са текущо оценяване (1 текуща оценка);
- осъществили са поне 2 консултации с преподавателя чрез чат или форум по време на курса на обучение

3. Семестриален изпит - присъствен, защита на курсови работи.

4. Метод на формиране на семестриалната оценка.

Крайната оценка по дисциплината се формира въз основа на всички изпълнени задания по дисциплината в указаните за това срокове, като 50% е тежестта на оценката е от защитата на курсовата работа.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Бобчев, Р. Комуникацията. ФЖМК. С., 1992.

Джонев, С. Социална психология. Том 5. Изследователски дизайн. Статистическа обработка – SPSS. Интерпретация. Софи-Р, С., 2004.

Ианова, Д., Добрева, Е. Методи за изследване на комуникацията: основни понятия и практикум (електронно помагало)

Найденова, В., М. Джамджиева. Качествени методи в социалните науки. Въведение. УИ „Св. Климент Охридски” София, 2008

Петев, Тодор. Комуникационната спирала. Трансформации и конфликти. Аскони-издат. С., 2009.

Петев, Т. Комуникация и социална промяна. СУ „Св. Кл. Охридски”, ФЖМК, С., 2001.

Петев, Т. Теории за масовата комуникация. СУ „Св. Кл. Охридски”, ФЖМК, С., 2004.

Харалампиев, К. Въведение в основните статистически методи за анализ.

Харалампиев, К. Работа с данни в SPSS. УИ „Св. Кл. Охридски”, С., 2009.

Харалампиев, К. SPSS за напреднали. УИ „Св. Кл. Охридски”, С., 2007.

Ченгелова, Е., С. Съйкова и М. Молхов. Социологията. Обяснителни модели, структурни влияния, мотивационни процеси. БАН

Методи за изследване на масовите комуникации. [HTTP://SLIDES.BG/2548/](http://SLIDES.BG/2548/)